Overzicht van lopende experimenten en pilots

Omschrijving	Experiment/pilot	Looptijd	Evaluatiemoment(en)
Huisvesting: Musea dragen met subsidie van OCW zelf zorg voor huisvesting (i.p.v. RVB)	Pilot	2017 – 2021	2021
Promotieonderwijs: Het doel van het experiment is te onderzoeken of met een nieuw promotietraject als derde cyclus in het bachelor-mastersysteem, zoals dat in de Bologna-verklaring wordt beschreven, het aantal gepromoveerden aan universiteiten wordt vergroot, de mogelijkheid voor promovendi om eigen onderzoeksvoorstellen in te dienen en te realiseren toeneemt en de positie van gepromoveerden op de arbeidsmarkt wordt verbeterd en daarmee de kennissamenleving verder kan worden ontwikkeld.	Experiment	2016 – 2024	Tussenevaluatie: 2019 Eindevaluatie: 2021
Instellingsaccreditatie met lichtere opleidingsaccreditatie: Het doel van het experiment is te onderzoeken of de introductie van instellingsaccreditatie met lichtere opleidingsaccreditatie voor de deelnemende instellingen voor hoger onderwijs leidt tot het versterken van de kwaliteitscultuur binnen de instelling voor hoger onderwijs; meer eigenaarschap voor studenten en docenten; en een doelmatiger accreditatiestelsel, met minder ervaren lasten, minder administratieve lasten en hogere baten.	Experiment	2018 – 2024	2022
Flexstuderen: Studenten hebben de mogelijkheid om collegegeld te betalen naar rato van het aantal studiepunten waarvoor zij onderwijs volgen. Primaire doelgroep zijn studenten die hun opleiding willen of moeten combineren met andere zaken zoals topsport, mantelzorg, vrijwilligers- of bestuurswerk of het opzetten van een onderneming.	Experiment	2017 – 2023	2021

Vraagfinanciering: Geen reguliere bekostiging, maar vouchers die studenten per module van 30 studiepunten kan besteden per deelnemende opleidingen van publieke en private instellingen.	Experiment	2016 – 2024	Tussenevaluatie: 2019 Eindevaluatie: 2021
Leeruitkomsten: Werken met eenheden van leeruitkomsten in plaats van vaste onderwijsprogramma's. Biedt ruimte voor flexibele inrichting van opleidingstrajecten.	Experiment	2016 - 2022	Tussenevaluatie: 2019 Eindevaluatie: 2020
Gespecialiseerde pabo-opleidingen (jonge kind/oudere kind): Doel van deze pilot is ervaring opdoen met gespecialiseerde pabo-opleidingen, waarin studenten gericht worden opgeleid om les te geven aan het jonge of oudere kind binnen het primair onderwijs. De pilot zal naast de reguliere pabo-opleiding uitgevoerd worden. Uitvoering pilots door 6 pabo's.	Pilot	2020 – 2022	Evaluatie pilots: 2021 Evaluatie wetgeving: 7 jaar na invoering
Educatieve module: In dit experiment kunnen mensen die niet meer ingeschreven staan ook na hun wo-bacheloropleiding deelnemen aan de educatieve module. Doel is te onderzoeken of hiermee meer mensen (alsnog) kiezen voor een opleiding en loopbaan in het onderwijs.	Experiment	2016 – 2022	2021
Accreditatie onvolledige opleidingen: In dit experiment mogen niet-bekostigde instellingen een deel van een ho-opleiding uitvoeren, leidend tot een graad. Doelgroep zijn werkenden met relevante vooropleiding en ervaring. Doel is te onderzoeken of dergelijke 'onvolledige' opleidingen van voldoende kwaliteit zijn, of het experiment leidt tot meer aanbod voor omscholing van werkenden en voorzien in een behoefte van de arbeidsmarkt.	Experiment	2016 - 2022	2021

10-14-onderwijs Sinds schooljaar 2017/2018 worden scholen met 10-14-onderwijs voor leerlingen gevolgd middels een pilot. Hieraan nemen 12 initiatieven uit het hele land mee. Het doel van 10-14-onderwijs is om een ononderbroken ontwikkelingsproces voor alle leerlingen te creëren, maatwerkonderwijs te bieden en de talentontwikkeling van leerlingen optimaal te ondersteunen. Waarbij leerlingen twee jaar langer de tijd krijgen om tot een niveaukeuze in het voortgezet onderwijs te komen.	Pilot	2017 - 2020	2021
Teambevoegdheid 10-14-onderwijs Bij dit experiment krijgen scholen met 10-14-onderwijs de mogelijkheid om te werken met een teambevoegdheid voor leraren. Leraren worden gezamenlijk verantwoordelijk voor het onderwijs dat zij geven en de bevoegdheden van de leraren gezamenlijk vormen de bevoegdheid van het team als geheel. Onderzocht wordt welke effecten de teambevoegdheid heeft op de organisatorische en onderwijskundige inrichting, de samenwerking tussen de verschillende leraren en op de kwaliteit van het 10-14-onderwijs.	Experiment	2020 - 2024	2024
PRO/VBO: Deze pilot biedt de mogelijkheid voor scholen in het praktijkonderwijs en voorbereidend beroepsonderwijs om gemengde onderbouwklassen aan te bieden. De pilot beoogt scholen meer ruimte te geven om maatwerk te leveren voor leerlingen, van wie bij aanvang van hun eerste leerjaar in het voortgezet onderwijs niet meteen duidelijk is of zij beter tot hun recht komen in het pro dan wel in het vbo.	Pilot	2019 – 2026	2022 en nntb
VO-VSO en SO-SBO: Het experiment maakt het mogelijk dat regulier onderwijs en scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs voor vier jaar lang leerlingen mogen mengen. Gedurende deze periode blijven beide scholen bestaan en zullen beide scholen bekostiging ontvangen als	Experiment	2018 t/m 2022	

zijnde twee aparte scholen. Na vier jaar zullen de twee scholen verder gaan als één geïntegreerde instellingen waarbij de (v)so school of –vestiging wordt opgeheven.			
Zorg in onderwijstijd: Twee regionale pilots om collectieve financiering van zorg in onderwijstijd uit te proberen en ervaringen hiermee te monitoren.	Pilot	2020- 2022	Tussenevaluatie: 2021 Eindevaluatie: 2022
Ruimte voor de Regio: Regionale invulling geven aan mbo-opleidingen op basis van bestaande kwalificaties door een geregionaliseerde beroepsopleiding. Experiment beziet of deze werkwijze de aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt verbetert, of het eigenaarschap over het onderwijs bij docenten en regionale werkgevers vergroot en of het de kwaliteit en innovatie van het onderwijs verbetert.	Experiment	2020 - 2026	Nulmeting: 2020 Tussenmeting: 2022 Eindevaluatie: 2026
Gemengde leerweg BOL-BBL: Het mogelijk maken de beroepsopleidende leerweg (bol) en beroepsbegeleidende leerweg (bbl) in 1 opleiding te combineren. Het experiment beziet het effect van een dergelijke gecombineerde opleiding op de kwaliteit en toegankelijkheid van het beroepsonderwijs en de aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt	Experiment	2015 – 2021	2021
Cross-overs: De onderwijsinstellingen en het (regionale) bedrijfsleven de mogelijkheid bieden om samen te werken en beter in te spelen op ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. Een cross-over kwalificatie is opgebouwd uit een of meer opleidingsdelen van een bestaande kwalificatie. Zo kunnen instellingen snel een nieuwe opleiding ontwikkelen voor (nieuwe) cross-sectorale beroepen waar in de regio vraag naar is, maar waar nog geen passende kwalificatie voor bestaat.	Experiment	2017 - 2025	Nulmeting: 2019 Tussenevaluatie: 2021 Voortgangsrapportages: 2020, 2022, 2023, 2024 Eindevaluatie 2025

Praktijkleren mbo met een praktijkverklaring: Deze pilot is bedoeld voor werkzoekenden en werkenden zonder startkwalificatie voor wie het behalen van een volledig mbo-diploma of certificaat vooralsnog niet haalbaar lijkt maar een stukje van de relevante vaardigheden wel in de praktijk kan opdoen. Bezien wordt of deze aanpak bijdraagt aan duurzaam werk voor deze doelgroep.	Pilot	2018 – 2021	2020
Certificaten mbo: In deze pilot onderzoekt SBB, op verzoek van OCW, de methodiek voor het opstellen van certificaten voor beroepsgerichte onderdelen van een mbo-opleiding die een zelfstandige betekenis hebben op de arbeidsmarkt en op die manier bijdragen aan een leven lang ontwikkelen voor werkenden en werkzoekenden.	Pilot	2018 - 2020	Tussenevaluatie: 2021 Eindevaluatie: 2025
Studenten begeleiden bij hun start op de arbeidsmarkt: In deze pilot n.a.v. de motie Kwint/Özdil wordt bezien wat het oplevert als studenten na het behalen van een entree-opleiding of mbo – niveau 2 opleiding nog twee jaar door school worden begeleid in hun tocht naar en op de arbeidsmarkt.	Pilot	2018 –2020	Eindevaluatie: 2020
Doorlopende leerlijnen vmbo/mbo: vmbo-scholen en mbo-instellingen krijgen met dit experiment meer ruimte om samen te werken en doorlopende leerroutes in te richten. Dit doen zij door een gezamenlijk onderwijsprogramma tot stand te brengen.	Experiment	2014 t/m 2022	Jaarlijkse monitor Eindevaluatie: 2022
Opschaling Pilot Taverne: Bevorderen Open Access via Amendement Taverne (artikel 25fa, Auteurswet). Deze wet zorgt ervoor dat de maker van wetenschappelijk onderzoek het recht heeft om, onderzoek dat met publieke middelen is gefinancierd, vrij beschikbaar te stellen voor publiek via institutionele repositoria. De pilot heeft als doel de bewustwording onder onderzoekers te vergroten en hen te faciliteren in het openlijk beschikbaar stellen van hun werk.	Pilot	2019 - 2021	2022

Andere dag- en weekindeling po in de G5: In het kader van de geïntensiveerde aanpak van de tekorten in de G5, kunnen scholen als noodmaatregel onder voorwaarden 22 uur per maand vakkrachten inzetten (die geen onderwijsbevoegdheid hebben).	Experiment	2020 - 2024	Jaarlijkse monitor Eindrapportage: 2024
Ruimte in Onderwijstijd: Experiment waar 20 scholen aan meedoen. Deze scholen mogen afwijken van de vakantieregeling en de vijfdaagse schoolweek en zij mogen voor een beperkt aantal uren werken met onbevoegden.	Experiment	2020 - 2025	2024
Innovatiecentra voor- en vroegschoolse educatie: Het doel van de innovatiecentra is om innovaties die de kwaliteit van voor- en vroegschoolse educatie verbeteren te onderzoeken. De vijf geselecteerde innovatiecentra, bestaande uit een gemeente en voorschoolse instellingen, werken samen met een onderzoeksteam een innovatieve maatregel uit en implementeren die. Tegelijkertijd wordt onderzoek gedaan naar de werking en de effecten.	Pilot	2017 - 2021	2021
Werkplaatsen onderwijsonderzoek onderwijsachterstandenbeleid primair onderwijs: In vier werkplaatsen gaan PO-schoolbesturen en onderzoekers van hogescholen en universiteiten samen gedurende drie jaar aan de slag met praktijkgericht onderzoek naar effectief onderwijsachterstandenbeleid. In een werkplaats worden nieuwe of bestaande interventies geïmplementeerd en doorontwikkeld. Dit onderzoek moet inzicht bieden onder welke omstandigheden deze interventies effectief zijn, waarom dat zo is en hoe zet het beste kunnen worden ingezet.	Pilot	2019 - 2022	2022
Tweetalig primair onderwijs: In deze pilot wordt 30 tot 50 procent van de onderwijstijd door 17 pilotscholen in het Engels, Frans of Duits gegeven (overigens hebben alle scholen voor Engels gekozen). In de pilot wordt	Pilot	2014 - 2023	2023

onderzocht hoe de scholen tpo vormgeven en wat het effect is van tpo op de Engelse en Nederlands taalvaardigheid en rekenvaardigheid van leerlingen.			
Regelluwe scholen: In dit experiment krijgen scholen meer ruimte voor eigen initiatieven. Basisscholen en scholen voor voortgezet onderwijs die meedoen aan het experiment mogen afwijken van bepaalde wet- en regelgeving.	Experiment	2016 - 2021	2020